

25, 188

כד ככבר גאנט איז זינט זיליכ'
מקרה קודש (1)

אקרראי קודש

1

סימן לב

אם יש עניין לשמעו תק"ש מאחד שבין כך תוקע בשופר בר"ה שחל להיות בשבת

הברעיש שלזונגר בעל "לב-העברית" עשה תערוכה בירושלים לתקוע שופר בר"ה שחל להחת בתבנתו וnymoko עמו, ונתעוררה השאלה אם יש עניין ללחח שם ולשמוע את התקינות כיון שבין כרך הוא מוקע, והשומעים אינם עושים בו שום איסור. (ובירושלים אמרו אז שהוא עשה מעשה ותקע בר"ה שחל בתבנת). אמנם גדולי התורה חלקו על דבריו, אבל מספק אולי יש ממש בדבריו אפשר שיש עניין לשמעו מטעם הג"ל כיון שהשומעים אינם עושים בזה שום איסור והוא בגין כרך תקע.

הtopic בשופר ביר"ט של ר'יה שחל להיות
בשבת אם קיימים המצווה מה"ת

ולכארה יש מקום לשםוע את התקיינות מטעם שכחן הגראע"א (בדוח מערכת ח) :
גם גROL שתקע בשבת קיים מצות שופר, דומנו גם בשבת אלא עדubar על שבות דשבת.
וא"כ בנד"ד לגבי השומעים ודאי שמקיימים מצות שופר מן התורה ; וגם אינם עוכרים
על שבות דשבת.

וחבו במקה ומלוחנו בתק הבית יבש פולני ובזה מכחורי אמרו
לום בה לבש לא קד זה מעשה שלטן זקי ביש וקי בה לבק
את רבי יתנן בן ההורית וצאוו שוזה ישב ראש והובו במקה
ומלוחנו בתק הבית ולא אמרו ל דבר אמרו לום ביש *שם ראה
6 אף אם אמרו לו אם כן היה נוג לא קיימת מזות מפה מימך

4) בְּרִית מָקוֹם (בְּרִית מָקוֹם)

הנץ אל מטבחנו ולה ייחד מטבחנו קיט מטבחנו מטבחנו.

ונקון לא מטה כדי נט' לא יט'
די מוגש לפני הולרימל מלמדכם
לט' וסיל וירקן פסחים ממלגלהט
ונורי קמיה יתקן לחר שלטן וקרמיין
אנו קיימת מלח סוכת קיטין ורוצ'

סבון ג'אנז (6)

קדחן את שמע בערין, מושעה שומצאים
בונבט לאטבל בהרחותן עד סוף ונאסורה
הראשונה דבר ר' אליעזר. ובונבט אמרם
עד השעת. רבן נמליאל אומר 'עד שעלה
עמאכ' השור. מעשה וכו' בז' מבית
המשחה אמר ל' לא קרט את שעטן אמר
לט' אם לא עול', עד השוד השדיין אמר
לקחו והז' כלב' אמר אלא' כל מה
אנמוד השוד^{*}. ז' קברן הלבטים ואבירים מזווין
עד שעילעה, עד השור^{**} ג' כל תיאבלתלום
אחד מזווין עד שעלה עד השוד איב'
למה אמרו חביבים עד השוד י' כדי לזרזך
אדם בן העבירי.

למ"ד ביאה במקצת למצווע להכניס ידים לו גם לכнос כלו ותו ביאת כלו דכחיב בה אבל ביאה במקצת מהיקשא גמר לה עז כתוב הר"ן פ"ק דנדר מודרשה אע"פ שהוא מפורש בקרה בהדייה הרא מפורש במשנה דפ"ט. וכל המקודש מו קודמת לאשם מפני שי ועל היסוד עיי"ש ואשם ציריך יסוד אל בקרה ובאים אין מקודש לגבי אשם וכן דט"ו ד"ה אמר קרא י באלה פ"י דלא כתיב ב נגאל בש נמך לעז בקרה שנגאל באלה וה"ב אמרין בפרק ז עיי"ש.

ב) וטעמו של דבר שאנו רואין שהتورה מחייב מסתמא והוא ד פ' חי שרה א"ר א"ד אבות לטמי הגמ"ר יחו פרשטו של אליעזר פעמים והרבה מגופי ברミזה הרי שרז"ל ה יותר חשוב לפני המני יותר וא"כ כל האיסורי כלל אפילו ברミזה א חכמים שכך הוא רצ יותר מדברים הנלמדין

בשות

כא) ובזה יובן עניין חכמים גם קודם מתן בת ישראל הוא מגוון

3

יז) ונראה דהא דוחסיך יומ א' אינו אלא מדרבנן ומון התורה לא היתה מצות פרישה רק שני ימים והיום הבא היה מדרבנן וקרא או ק"ז הדריש גוזא רק אסמכחה בעלאו ומ"מ הסכימה מדרבנן וקרא אסמכחה בעלאו ומ"מ הסכימה דעתו לדעת המקום דכו היה גם רצון הש"ית אלא שלא ציוו ע"ז במצווי מפורש וא"כ י"ל הד"ה בכל המצוות ואיסורין של דבריהם הסכימה דעתן לדעת המקום ולדוגמא כשהארו שניות על תורה שבע"פ שהיה דאוריתא ולא על של דבריהם כל וזה אין זkan מمرا חיב על של דבריהם הא חד ועוד, ב) ונראה מדרבי הרמב"ן ממה שהוכיח מՃמינו שדבריהם קלין יותר מדוריתא שלדבריו אין בדבריהם שום דאוריתא כל א"מ נאמר שהרמב"ן לא חלק על הרמב"ם רק לעניין קרא דלא תסור אבל גם הוא מודה שנטוטינו מן התורה לשם מסיני א"כ הקושיות שהקשה או מהלכה לשם מסיני מה דבריהם קלין משל תורה על הרמב"ם מפנוי מה דבריהם קלין משל תורה נאמר לו ולטעה ג"כ יקשה זאת הקושיא עצמה ומה נ"מ בויה אם נטוטינו לשם מסינו מפ"ק לחומר כמו שחייב שם הרמב"ן בעצמו מפ"ק דקיושין לעניין ספק ערלה אלא ע"כ צ"ל לכאורה לדעת הרמב"ן שלא נטוטינו כלל מון התורה לשימוש לדברי חכמים.

טו) ומימה גדולה לומר כן דא"כ מאיה טעם אנו חיבינו לשימוש זהן ושלא לעבור על דבריהם אחריו שאנו שום צווי בתורה ע"ז לא מקריא ולא מהלכה ולא מסברא א"מ נאמר שהסבירו נותנתין בין הדר הייל דאוריתא כדאמרין בכל דרכיה הא ל"ל קרא סברא היא אלמא לסברא וקרא חד דין לא להן.) והנה ביבמות דס"ב חניא ג' דברים עשה מרעה"ה מדעתו והסכמה דעתו לדעת המקומות פריש מן האשוה ושיבר את החלחות והוסיף יום אחד ובגמ' שם מפרש על כל א' מהדברים מא"י דרש מקריא או מק"ז ובתוס' שם כתבו לסתור את הק"זadam היה ק"ז גמור אין זה מדעתו וגם מקריא ליכא למילך עיי"ש וקשה اذا כי הדרא קושית הנגמ' לדוחתא מי דרש כיון דברמת אין זה ק"ז.

[השמטה. לדברי הרמב"ם המובאי לעיל עיין רמב"ן בפ' אמר חמיש פסוק כ"ז שכח שם שנטוטינו מן התורה להיות לנו מנוחה בשבת וי"ט אפילו מדברים שאינם מלאכה עין שם בדבורי ואפשר לפירוש כוונה הרמב"ם עפ"י דברי הרמב"ן גנ"ל וצ"ע.]
 י"ח) ומה"ט אנו חיבין לעשות לדבריהם שהר'נו אונו מקיימין בויה רצון הש"ית שהסכמה דעתן לדעתו ומ"מ כיוון שלא בא עליון צווי מפורש בתורה הון קלין מדברי חוויה המפורשין.
 יט) יותר מה מצינו שאפילו הדברי הנלמדין במידות שהتورה נדרשת בהן שהן דאוריתא ממש מ"מ הון קלין מדברים המפורשין בתורה וזה מבואר בתוס' פ"ק דיבמות דז' שהקש

קונטראס דברי סופרים

דיהודה ותמר ומואיזה טעם היו חייבין או לשמעו לדברי חכמים הדרי קודם מית לא היו מצוין אלא בו' מצוות בני נח ומילה וגיר הנשה ומזוועה זו לקיים דברי חכמים אינה מכלנן וכן קשה במא שஹוטף מרעה יום אחד מעדתו דהיא מזרבנן כנ"ל דהרי או היה כי' קודם מתן תורה ובמא נתחייבו אז לשמעו לדבריו וכן להסתברין דחיו בא דרבנן בקטן שהגיעו לחינוך הוא על הקטן עצמו ולא כדעת רשיי [ברכות דמ"ח] דהתיקוב הוא רק על אביו וכיוון דקטן אינו בר מצוות כלל מדרוריתא א"כ גם המזוה הווא לשמעו לדברי חכמים אין הקטן חייב בה.

(בב) אמןם לפי הנ"לathy שפיר דכל מה שצוו חכמים אנו יודען שכן הוא גם רצון ה' ודבר זה לעשות רצונו ית"ש כל בא עולם מצוין וומרין מתחל' בריתנן ע"ז דכל הנמצאים נבראו לעשות רצון קוגן וכל פעל ד' למגענו והוא דקטן פטור מכל המזוה הוא משומש שכן הוא רצון ה' לפטרו אבל מכיוון שגורו חכמים עלייו ואנו יודען שהסתכמה דעתן לדעת המקומות בה"ג אמרין בפרק השוכר את הפעלים וכי רצונו יתברך.

(כג) ובזה אפשר לפреш כוונת הכתוב בירמיה י"ט ובנו את במתו הבועל לשורף את בניהם באש עלות לבועל אשר לא צויתי ולא דברתי ולא עלתה על לבי ע"כ ופירושו בתרגם דלא פקידת באורייתתי ודלא שליחית ביד עבדי נבאי ולא רעוא קדמי הנה בכתוב זהה מפורש כי יש שלשה חלק תורה א' הנקרה צו. ב' הנקרה דברו. ג' שאין עליו לא צויל ולא דברו אלא רצון ד' בלבד והם כל המזוה דרבנן כנ"ל.

(כד) ולפי פשטוי המקראות ונראה שהזה פוננו של בלעם הרשע דלכארה אחרי שאמר אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב לא אוכל לעبور את פי ה' מה היא רשעתו אבל באממת אף שידע בלעם היטב כיليلכתו לקלל את ישראל ההו גנד רצון ה' לא חשש ע"ז כי' שלא היה לו צויל מפורש שלא לילד וצ"ב אמר לא יכול לעבור את פי ה' פדייקא אבל רצון ה' לא היה חשוב בעינו לעשותו וויה רשותו.

— ע"ג בשוליו הגלויות —

למ"ד ביאה במקצת שמה ביאה ומ"מ חזה למצורע להכנס יידי לכבודנות א"כ יהא מותר לו גם לבנות כלו ותירצז ויל' דלא ניחה שידחה ביתה כו"ל דכתיב בהדייא ואל המקדש לא תבוא אבל ביאה במקצת לא כתיב בהדייא אלא מהיקשא גמר לה עולא התם וכו' עכ"ל וכן כתוב הרא' פ"ק דנדדים ד"ה דכל מדי דאי מדרשא ע"פ שהוא מן המורה כיון דליתה מפורש בקרא בהדייא שבואה תלה עליו ועוד הוא מפורש במשנה ריש פרק כל התדריך דפ"ט וכל המקדש מחייבו קודם לתבוריו חטאתי קודמת לאשם מפני שדמה ניתן על ארבע קרונות ועל היסוד ועייש בתוי"ט פירשו דהא גם באשם ציריך יסוד אלא שבחטאתי היסוד מפורש בקרא ובאשם איינו מפורש ובזה הוויא חטאתי מקודש לגבי אשם וכו' והוא בתומי פ"ק דפייזושין דט"ז ד"ה אמר קרא יגאלנו ומה מי שאינו נגאל באלה פ"י דלא כתיב בקרא בהדייא שיגאל באלה נגאל בשש גמיך לעובד וכוכבים דכתיב בהדייא בקרא שנגאל באלה אינו דין שיגאל בשש והג"ז אמרין בפרק השוכר את הפעלים וכי עייש.

(כ) וטעמו של דבר זה פשוט מסברא דמיון שאנו רואין שהتورה הארוכה בדבר זה יותר מחייבו מסתמא הוא חשוב יותר ועין בפירושי פ' ח' שרה א"ר אהא יפה שיתחן של עברי אבות לפני המקור יותר מתרותן של בניהם שהרי פרשנותו של אליעזר עבר אברותם נכפלה שתי פעמים והרבה מגופי תורה לא ניתנו אלא ברכמיה הרי שרוז"ל העירונית בזה דבר הרבה שהוא יותר חשוב לפני המקום בו הארכינו הכתובים כל אפיקו ברכמיה אלא שאנו יודען מדרורי חכמים שכד הוא רצונו ית"ש הון קלין עוד יתר מדברים הנלמדין בدرس בתורה שבע"פ.

בשולי הגלויות

(כא) ובזה יובן עניין סתום מה שמצוינו גזירות חכמים גם קודם מתן תורה דעכ"ם הבא על בת ישראל הוא מגוירתה ב"ד של שם במשמעות

יום א' אינו אלא מצות פרישה רק בגין וקרא או ק"ו מרין בכל דוכתא כא ומ"מ הסכימה ג' גם רצון הש"ת מפורש וא"כ ייל' לדריזון הסכימה ג' כשאסרו שנויות שנגgor על עצמנו צורה מפורש זול' בכת אסרו חכמים לדרך שהוא עושה זה אמרו ומה אם א' היל' בשתה' בת שיחת החול' ה' א' טلطול בשטה' מחול בעיניו ויבא זה או מבית לבית ז' שהרי הוא בטל יתעסק בו ונמצא אמר בתורה למען הרמב"ם דבכח'ג' עשה אינה אלא בת ולא במטלטל ז' דוחו נגד רצון רשת ע"ז וכ"ל.

המודאיין לעיל פסוק כ"ד שכטב לנו מנוחה בשטה' מלאה עין שם ימ"ב עפ"י דברי

ה' כדברי הון שהר' שהסכמה דעתן ז' הון צויל מפורש ומפורשין ו dredrai הון דאוריתא ומפורשין בתורה זאת ד"ז שהקשו